

ניסויים להדברת רקבונות בענבי יין (2007).

תרצה זהבי – שה"מ, נדייה קורולב, יגאל אלעד – מינהל המחקר החקלאי

נערכו שני ניסיונות, הראשון בזן פיננו נואר בכרם שעל והשני בסוביניון לבן בכרם של קבוץ אורטל. הניסויים הוצבו בתבנית של בלוקים באקראי עם חמש חזרות בניסוי בשעל וארבע באורטל, כל חזרה שש גפנים. בכל ניסוי ניתנו שלושה ריסוסים עם מרססי רובים לנגירה, מתחילת ההבשלה (הבוחל) עד סמוך לבציר. הערכת הנגיעות בוצעה 10-14 יום אחרי כל ריסוס. ניבדקו 30 אשכולות, 15 מכל צד של השורה והם דורגו על סמך שעור השטח הפגוע ברקבון תוך ציון גורם המחלה.

חושב אחוז האשכולות הנגועים ושעור הנגיעות הממוצע. ניתוח התוצאות במבחן דנקן בתוכנת SAS

פרוצדורת GLM.

החומרים שניבדקו:

דלסן	0.10%
סיגנום	0.10%
טלדור	0.15%
רובראל	0.15%
אוהיו	0.15%
סויץ	0.10%
מיתוס	0.25%

תוצאות:

א. פיננו נואר, שעל.

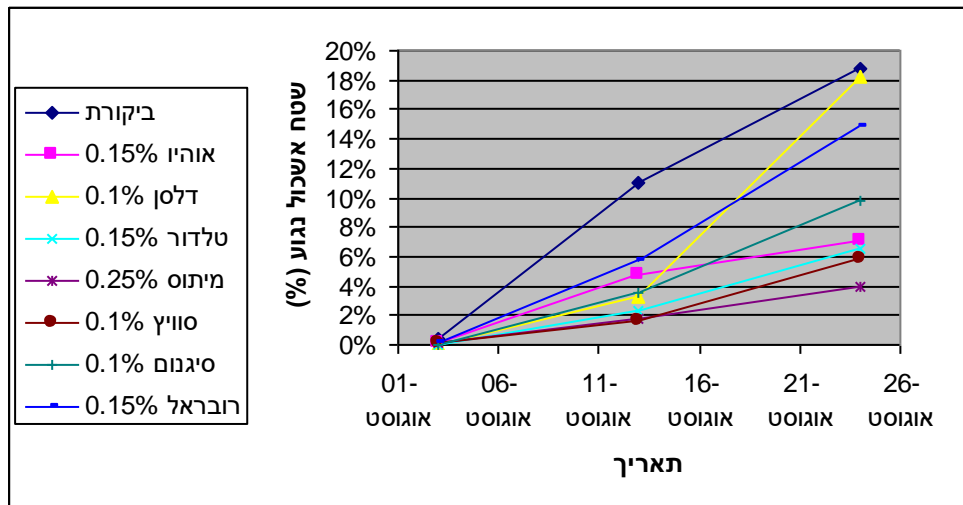
בניסוי השנה, כמעט כל הריקבון שהתפתח ניגרם מפטרית הבוטריטיס לכן התעלמנו למעשה מגורמי הריקבון האחרים. שעור האשכולות הנגועים עלה בשלושת השבועות ממועד הבדיקה הראשון, בו הנגיעות היתה אפסית ועד לבדיקה לקראת הבציר, אז הגיעה הנגיעות בביקורת ל 63 אחוז מהאשכולות (טבלא 1).

שעור הרקבונות בטיפולים השונים:

24/8/07		13/8/07		3/8/07		ריכוז	תכשיר
A	63	A	51	A	6		ביקורת
A	65	ABC	30	A	1	0.10%	דלסן
AB	56	AB	38	A	3	0.15%	רובראל
ABC	48	ABC	26	A	1	0.10%	סיגנום
BCD	34	ABC	32	A	3	0.15%	אוהיו
CD	28	BC	18	A	1	0.15%	טלדור
D	23	C	13	A	3	0.25%	מיתוס
BCD	36	C	13	A	2	0.10%	סויץ'

שטח הכיסוי הממוצע בריקבון ערב בציר נע בין 18.7 אחוז בביקורת לכארבעה אחוז בגפנים שרוססו במיתוס (ציור 1).

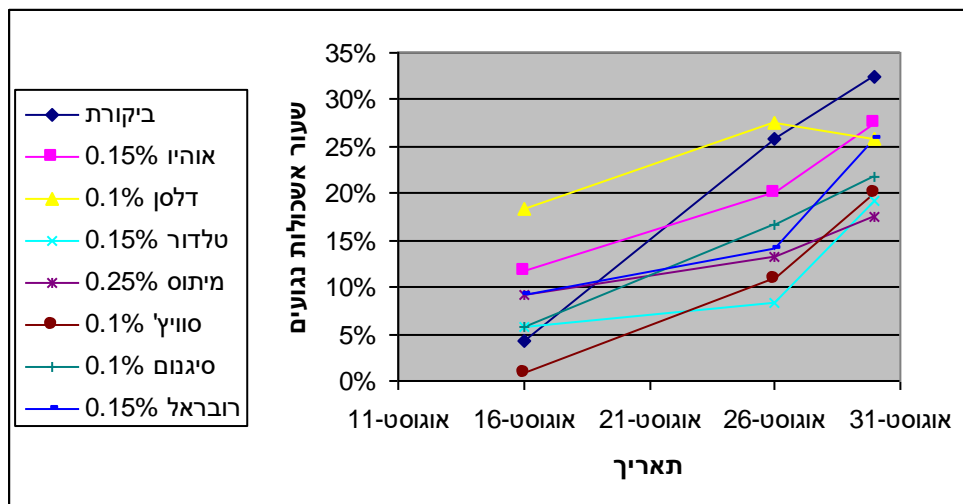
ציור 1: שעור הנגיעות (שטח אשכול רקוב) בנסוי בפינו נואר בכרם שעל.

ב. סוביניון לבן, אורטל.

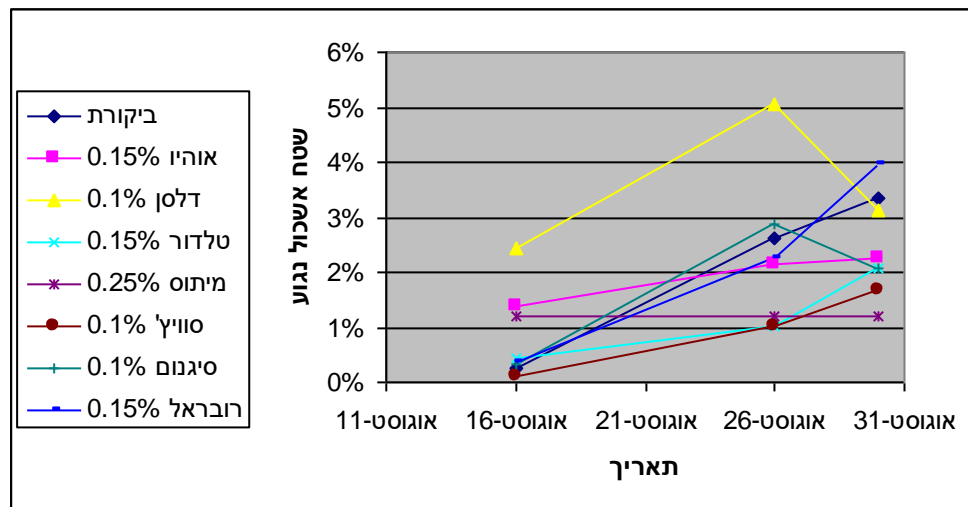
הנגיעות באורטל היתה נמוכה בהרבה מבכרם הפינו בשעל. ביום הבציר, שליש מהאשכולות בביקורת היו עם ריקבון עם כיסוי ממוצע של שלושה אחוז. כבר במועד הבדיקה הראשון, שבוע אחרי הריסוס בגפנים שטופלו בדלסן היתה נגיעות גבוהה משמעותית (גם לעומת הביקורת הלא מטופלת). קצב העליה בנגיעות בגפנים אלה היה נמוך יחסית לשאר הטיפולים והמובהקות מהטיפולים האחרים לא נשמרה.

ציור 2: שעור האשכולות הנגועים בסוביניון לבן, אורטל.

עוצמת הנגיעות באשכולות עלתה ברוב הטיפולים בקצב מאד איטי והיתה רציפה רק בטיפול הביקורת. בחלק מהטיפולים נרשמה אף ירידה בשעור הגרגרים הנגועים (ציור 3). ייתכן והדבר הושפע גם ממזג האויר היבש בתקופה זו (בשבוע האחרון של אוגוסט VPD קרוב לארבע לעומת קרוב ל 2.5). התופעה של עצירה בהתפתחות רקבונות בכרם אורטל חוזרת כמעט כל שנה.

ציור 3: עוצמת הנגיעות בבוטריטיס בסוביניון לבן בכרם אורטל.

מסקנות:

בשני הכרמים התקבלו תוצאות גרועות בגפנים שטופלו בדלסן או ברובראל. פטריית הבוטריטיס "יודעת" לפתח עמידות לחומרים אלה ויתכן והופיעו בשטח תבדידים עמידים (ניבדק בחלק אחר של מחקר זה). החומרים החדשים יחסית (מיתוס, סויץ' וטלדור) נטו להיות עם נגיעות נמוכה יותר ואילו גפנים שרוססו בסיגנום נטו להיות עם נגיעות גבוהה יחסית. באורטל נמצאה נגיעות משמעותית יחסית כבר במועד הבדיקה הראשון, לעומת שעל שם הנגיעות בבדיקה הראשונה היתה אפסית. ייתכן והתחלה מוקדמת יותר של הריסוסים באורטל, עם העצירה הטבעית שחלה שם בהתפתחות הרקבונות היתה משפרת את יעילות ההדברה.